

Medius

UDRUGA ZA LJUDSKA PRAVA U MEDICINI I ZDRAVSTVU

WORLD FEDERATION FOR MENTAL HEALTH

OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA MENTALNOG ZDRAVLJA, SVJETSKOG DANA BORBE PROTIV BOLI I EUROPSKOG TJEDNA BORBE PROTIV BOLI U OSIJEKU, HRVATSKA

Organizatori:

Medius – udruga za ljudska prava u medicini i zdravstvu
Udruga prijatelja hospicija Osijek 1998
Marimo – udruga za unapređenje duševnog zdravlja

Suorganizatori i pokrovitelji događanja :

Klinička bolnica Osijek

- Klinika za psihijatriju
- Ambulanta za bol

Filozofski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku

- Studij psihologije

Hrvatska komora medicinskih sestara

- Podružnica Osječko-baranjske županije

Koalicija udruga u zdravstvu

Udruga obitelji poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Osijek

Hrvatska gospodarska komora – županija Osječko-baranjska

Gradsko poglavarstvo Grada Osijeka

Gradski radio

Glas Slavonije

Pfizer

1. Uvod

Tijekom duge povijesti medicine naglašavana je povezanost tijela i psihe u etiologiji, liječenju i rehabilitaciji bolesti, i zapravo je tek u 17. stoljeću zapadna kultura odvojila psihu i tijelo, prepuštajući crkvi i filozofiji bavljenje dušom, a medicinskoj znanosti tijelom.

Međutim, unazad nekoliko desetljeća, stručnjaci iz cijelog svijeta sve više istražuju međupovezanost tijela i psihe (mind- body) u gotovo svim bolestima, i smatra se da će upravo ovo biti revolucionaran pristup liječenju u novom mileniju.

Upravo je zato Svjetska federacija za mentalno zdravlje 2004. godinu posvetila upravo međuodnosu psihičkog i tjelesnog u prevenciji, dijagnostici i liječenju bolesti, a u sklopu holističkog pristupa pacijentu, a brojne su se zemlje širom svijeta uključile u obilježavanje **Svjetskog dana mentalnog zdravlja (10. listopada)** s aktivnostima na temu odnosa duše i tijela.

Budući da su se članovi udruge Medius i Marimo višestruko uključili u aktivnosti Svjetske federacije za mentalno zdravlje, odlučili smo zajedno s partnerskim udrugama i drugim institucijama obilježiti ovaj dan i u našem gradu i zemlji.

Budući da se u isto vrijeme obilježava i **Svjetski dan borbe protiv boli (11. 10) te Europski tjedan borbe protiv boli (11.-16.10)**, te da su u našem gradu već niz godina prisutne iznimno zapažene kako stručne tako i civilne inicijative na ovom području (Udruga prijatelja hospicija 1998 i Hrvatsko društvo za liječenje boli HLZ) odlučili smo zajedno, partnerski, **staviti poseban naglasak na odnos duše i tijela u liječenju pacijenata s kroničnom boli, zalažući se da je liječenje kronične boli izrazito važno ljudsko pravo.**

Na taj smo se način opet priključili snažnom međunarodnom pokretu koji promiče suvremeni pristup kroničnoj boli, u sadašnjem **Desetljeću kontrole i istraživanja boli**, s naglaskom da su upravo **Hrvatsko društvo za liječenje boli HLZ, Udruga prijatelja hospicija 1998 i Centar za prava pacijenata Osijek već prošle godine donijeli Osječku deklaraciju o pravima pacijenata s kroničnom boli, kao najbolji primjer partnerskog odnosa struke i pacijenata.**

Tako su se ove godine u našem gradu, na lokalnoj razini, održale višednevne aktivnosti na temu „Odnos duše i tijela“ u kojima su sudjelovale udruge građana, zdravstveni profesionalci, mediji i šira javnost, a u prikazu koji slijedi pokušat ćemo u obliku svojevrsnog kolaža predstaviti barem dio atmosfere i entuzijazma koji je stalno bio prisutan kao glavni izvor i pokretač.

2. PROMOTIVNE AKTIVNOSTI ZA ŠIRU JAVNOST

U subotu, 9. 10.2004. godine, u prijepodnevnim satima, organizirali smo **šandove s promotivnim materijalima i dokumentacijom na jednom od glavnih osječkih trgova.**

Na šandovima je bila postavljena izložba uradaka vlastitih radionica nevladinih udruga, Psihijatrijske klinike u Osijeku, te materijali Hrvatskog društva za liječenje boli.

Liječnici, medicinske sestre, volonteri udruga i pacijenti zajedno su odgovarali na brojna pitanja građana, te ih motivirali da iznesu svoja razmišljanja na temu odnosa duše i tijela.

Iako je ovakav način promotivnih aktivnosti relativno nov u našoj zajednici, privukao je velik broj zainteresiranih građana i predstavnika medija.

Glas Slavonije, nedjelja, 10.10.

3. « DAN OTVORENIH VRATA « UDRUGE MARIMO, Jagerova 7, Osijek

U prostorijama udruge uza unapređenje duševnog zdravlja Marimo u nedjelju, 10. listopada održan je „Dan otvorenih vrata“, s namjerom da se svi zainteresirani upoznaju s radom ove nevladine udruge, koja okuplja članove obitelji osoba s duševnim smetnjama, same pacijente, te stručnjake.

Osim promotivnih informacija o samoj Udruzi, organizirana je i prigodna prodajna izložba, te antistres radionica.

4. PREDAVANJE I RADIONICA O STRESU (ZA UČENIKE)

U ponedjeljak (11. 10.) su u prostorijama III Gimnazije održana predavanja i radionice o stresu za učenike, a u suradnji sa studentima psihologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J.J. Strossmayer u Osijeku.

5. PRIGODNI DOMJENAK NA PSIHIJATRIJSKOJ KLINICI U OSIJEKU

Liječnici, medicinske sestre, predstavnici medija, farmaceutske kuće Pfizer i različitih nevladinih udruga u zdravstvu okupili su se u ponedjeljak (11.10.) na prigodnom domjenku u prostorijama Psihijatrijske klinike u Osijeku.

Nakon pozdravnog govora **predstojnika Psihijatrijske klinike Prof.dr.sc.Pave Filakovića**, vođena je zanimljiva rasprava o odnosu psihičkog i tjelesnog u zdravlju i bolesti , kao i važnosti partnerstva i multidisciplinarnog pristupa, s naglaskom na liječenje pacijenata s akutnom i kroničnom boli.

6. Okrugli stol udruga u zdravstvu Županije Osječko – baranjske i predstavlanje Koalicije udruga u zdravstvu

Tema: OSNAŽIVANJE PACIJENATA (PATIENT EMPOWERMENT) I HRVATSKI ZDRAVSTVENI SUSTAV

U modernim europskim integracijama postoji snažna tendencija sve većeg uključivanja pacijenata u procese donošenja odluka na području zdravstvene zaštite, što je potvrđeno brojnim međunarodnim dokumentima i preporukama.

U tom smislu, potiče se osnivanje i djelovanje što većeg broja udruga pacijenata, donošenje legislative o pravima pacijenata kao važnog segmenta ljudskih prava općenito, i svih ostalih aktivnosti koje pacijenta pretvaraju iz objekta u subjekt zdravstvene zaštite, uz uspostavu partnerskog odnosa sa zdravstvenim profesionalcima.

Upravo je zato udruga Medius, koja sudjeluje i u izradi prijedloga Zakona o pravima pacijenata u Hrvatskoj, organizirala **prigodni okrugli stol s temom Osnaživanja pacijenata (Patient empowerment)**, a na kojem su sudjelovali predstavnici udruga u zdravstvu, lokalne vlasti, medija i medicinske struke.

Okrugli stol organiziran je osobito u namjeri okupljanja predstavnika svih udruga u zdravstvu koje djeluju u našoj županiji, njihova povezivanja i daljnje suradnje!

Na okruglom stolu održana su sljedeća usmena izlaganja:

1. Značaj nevladinih udruga i njihova povezivanja u osnaživanju pacijenata (dr. M. Dražić, predsjednica Koalicije udruga u zdravstvu Hrvatske)
2. Informirani pristanak u odnosu liječnik – pacijent (M. Braš)
3. Lokalna uprava, zdravstvena reforma i pacijent (dr. Ž. Zelić, Županija osječko-baranjska)
4. Uloga medija u osnaživanju pacijenata (A. Diklić, Glas Slavonije)
5. Osječka deklaracija o pravima pacijenata i kroničnoj boli - primjer međusektorske suradnje (dr. M. Fingler, Udruga prijatelja hospicija 1998)

7. JAVNOZDRAVSTVENA TRIBINA NA TEMU „ODNOS DUŠE I TIJELA“

sve aktivnosti povodom Svjetskog dana mentalnog zdravlja, Svjetskog dana borbe protiv boli i Europskog tjedna borbe protiv kronične boli podržane su s velikim entuzijazmom od strane **medicinskih sestara, koje su organizirale javnozdravstvenu tribinu s temom „Odnos duše i tijela“.**

To je bio jedan iznimno uspješan i interesantan skup, na kojem se okupilo nekoliko stotina medicinskih sestara, uz liječnike, predstavnike medija, lokalne vlasti i udruga u zdravstvu.

Tjelesni i psihički aspekti prisutni su u svakoj bolesti, pa profesionalna sestrinska njega mora djelovati u skladu s tom premisom.

Na spomenutoj tribini o suradno-konzultativnoj psihijatriji govorio je Prof.dr.sc. Pavo Filaković, a o multidisciplinarnom pristupu u liječenju pacijenata s kroničnom boli dr. Mira Fingler. Dr. M. Braš govorila je o Svjetskom danu mentalnog zdravlja, Globalnom danu protiv boli i Europskom tjednu borbe protiv kronične boli. O međupovezanosti tjelesnog i psihičkog u kardiovaskularnim i endokrinološkim bolestima, malignim bolestima kao i kod pacijenata s kroničnom boli, govorile su medicinske sestre: VMS S.Košćak, VMS Keleković, VMS S. Višević, te MS S.Karin.

Sve naše aktivnosti kontinuirano su bile predstavljane u medijima, kako u tiskovinama, tako i na lokalnim i nacionalnim TV programima.

Glas Slavonije, kao najvažnija dnevna tiskovina u našoj regiji, posvetila je **glavno mjesto u svom tjednom prilogu Magazin upravo mentalnom zdravlju**, što je svakako jedan od najefikasnijih oblika informiranja i djelovanja na širu javnost.

Također su održana dva intervjua na Gradskom radiju, na kojima su sudjelovali predstavnici udruga i struke.

U svim izvješćima naglašavana je upravo ona poruka koju i mi smatramo najvažnijom: **samo partnerskim odnosom svih subjekata možemo kvalitetno i uspješno ići prema ostvarivanju naših ciljeva.**

Upravo su u ovim i ovakvim aktivnostima zdravstveni profesionalci, udruge građana, mediji i šira javnost, izrazili svoje težnje za holističkim pristupom liječenju, s posebnim naglaskom na oslobađanje od boli kao ljudsko pravo, uz posebno zadovoljstvo što smo se u našoj lokalnoj sredini priključili globalnim inicijativama, dakle upravo prema poznatoj nam izjavi „Misli globalno, djeluj lokalno“

OSJEČKA UDRUGA "MARIMO" ODRŽALA ANTISTRES RADIONICU ZA NOVINARE

Pozitivnim mislima izbjegava se stres

Budući da je stres praćeni i gotovo neizostavni dio života, pojedinih "srednje sile", zasrta antistres radionica koja je u povodu Svjetskog dana mentalnog zdravlja Udruge "Marimo" organizirala u svojim prostorijama, bila je namijenjena osječkim novinarima, ali i drugim zainteresiranim građanima.

Ivana Marčinko i Ana Kartović, asistentice s Katedre za psihologiju Filozofskog fakulteta u Osijeku, polaznicima radionice predložile su nekoliko tehnika koje psiholozi koriste za prevladavanje stresnih stanja, a kojima se mogu osvijestiti emocije koje često pridonose povećanoj razini stresa.

Zelimo pokazati da u većini slučajeva sami možete utjecati na razinu stresa, jer prava "prijetnja" u većini situacija realno ne postoji. Iza subjektivnog osjećaja stresa uvijek su misli koje su često negativne, pa time pridonose intenzitetu emocija, što za posljedicu ima povećanu razinu stresa. Kako se prema iskustvima dosadašnjih radionica pokazalo da je pojedincima dominantno osjećaj pomaganja kontrole nad životom te osjećaj bespomoćnosti, tečaj želi ukazati na metode koje mogu pomoći osobnoj kontroli negativnih misli i emocija, što na određeni način zahtijeva i svakodnevni rad na sebi, istaknula je Ivana Marčinko, jedna od voditeljica radionice, obraćajući se polaznicima koje je vodila kroz proces analize emocija i misli radi osvješćavanja svakodnevnog načina razmišljanja. Rad antistresne radionice s osobitim zanimanjem pratila je i gošća iz Njemačke, socijalni pedagog Barbara Straminger iz Straubinga u Bavarstoj, zaposlena u Caritasu, koja se bavi problemima azilanta i izbjeglica. (Lj.K.)

Polaznici antistres radionice analizirali su vlastite misli i emocije

PONEDJELJAK, 11. LISTOPADA 2004.

PREDAVANJE I RADIONICA O STRESU

Udruga za unapređenje duševnog zdravlja i kvalitete života "Marimo" Osijek u povodu Svjetskog dana mentalnog zdravlja organizira u ponedjeljak (11. listopada) od 11 do 12.30 sati u III. gimnaziji Osijek predavanje i radionicu o stresu namijenjenu učenicima. (Lj.K.)

OD 11. DO 16. LISTOPADA OBLIJEŽAVA SE EUROPSKI TJEDAN BORBE PROTIV BOLI

Nema razloga trpjeti bol

Liječnju boli prilazi se na moderan način, a svi oblici terapije i liječenja pokriveni su preko HZZO-a pa pacijenti mogu zatražiti uputnicu od svojega, obiteljskog liječnika, pojašnjava dr. Ringler

Pacijenti koji bolno razmišljaju o pacijentima, kao i kada se, kao i posljednjih nekoliko godina, u tome nije nastojalo govoriti. Bol, pogotovo kronična, već je poznata kao ozbiljna bolest, a kako se povećava prevalencija istovremeno povećavaju i troškovi liječenja. Kronična bol postaje de novo problem, upućujući na organizaciju Svjetskog dana borbe protiv boli, Obilježje: Europski tjedan protiv boli (od 11. do 16. listopada) promiče je, uključujući od boli kao temeljnog ljudskog prava. O tome koliko je prisutna boli na svijetu govore brojevi: 100 milijardi ljudi su bolesni od boli, a od njih 20 milijardi pati od kronične boli. U svijetu ima 100 milijardi ljudi, a 100 milijardi ljudi pati od boli. U svijetu ima 100 milijardi ljudi, a 100 milijardi ljudi pati od boli. U svijetu ima 100 milijardi ljudi, a 100 milijardi ljudi pati od boli.

U našu ambulantu dolaze pacijenti iz cijele Hrvatske. Liječenje boli prilazi se na moderan način jer smo svjani da je to ozbiljno medicinski pitanje i terapija, klinički i psihološki problem, a svi oblici terapije i liječenja pokriveni su preko HZZO-a pa pacijenti mogu zatražiti uputnicu od svojega, obiteljskog liječnika, pojašnjava dr. Mira Ringler.

U Ambulanti boloprocima primaju upućeni bolesnici iz svih dijelova Hrvatske.

A. DIKLJIC

U OSIJEKU OBLIJEŽEN TJEDAN BORBE PROTIV BOLI

Kako osnažiti pacijenta?

U sklopu obilježavanja Svjetskog dana mentalnog zdravlja i Europskog tjedna protiv boli u organizaciji Udruge za ljudska prava u Medicini i zdravstvu - Medius iz Osijeka održan je okrugli stol na kojem se govorilo o osnaživanju pacijenata i hrvatskom zdravstvenom sustavu. Članica savjeta hrvatske Vlade, dr. Mensura Dražić, objasnila je značaj nevladinih udruga i njihova povezivanja u osnaživanju pacijenata te o intersektorskoj suradnji struke, pacijenata, lokalne zajednice i medija. Na primjeru projekta "informirani pacijent" dr. Marijana Braš iz Kliničke bolnice Osijek objasnila je potrebu suradnje u liječenju između pacijenta i liječnika, dok je o lokalnoj zajednici i zdravstvenoj reformi govorio dr. Žarko Zelić, član Poglavarstva Osječko-baranjske županije. Ulogu i značaj medija te potrebu suradnje sudionicima okruglog stola predstavila je Ana Diklić novinarka Glasa Slavonije i član

Struka, politika, pacijenti, nevladine udruge i mediji trebaju osnažiti pacijenta

Zbora novinara za zdravstvo i medicinu. Sudionike je posebno zanimala Osječka deklaracija o pravima pacijenata o kojoj je govorila dr. Mira Ringler iz Kliničke bolnice Osijek kao i to koja je snaga Koalicije udruga u zdrav-

stvu o kojoj je govorio Dino Braš. U nastavku cjelodnevnog programa održano je i stručno predavanje o odnosu duše i tijela, a izlagači su bili liječnici i medicinske sestre iz KB Osijek i patronaže. (A.D.)

10 GLAS SLAVONIJE
osijek
gradglas-slavonije.hr

SVJETSKI DAN BORBE PROTIV BOLI

U povodu obilježavanja Svjetskog dana borbe protiv boli te Europskog tjedna borbe protiv boli u ponedjeljak (11. listopada) od 16 do 18 sati u HGG Zupanijskoj komori Osijek održat će se okrugli stol o temi "Osnaživanje pacijenata i hrvatski zdravstveni sustav". Program se nastavlja od 18 do 20 sati stručnim predavanjem "Odnos duše i tijela", koje će u području psihijatrije, liječenja boli, kardijologije, onkologije, je i patronaže održati liječnici i medicinske sestre KBOS (L.J.K.)

SUBOTA, 9. LISTOPADA 2006.

Prema Europskoj deklaraciji o kroničnoj boli, «bol je važan zdravstveni problem u Europi. Dok se akutna bol s pravom najčešće smatra simptomom bolesti i ozljede, kronična i učestala bol je specifični zdravstveni problem i zasebna bolest»

Mi, sudionici skupa «Europa i Osijek protiv boli» svoju pripadnost europskoj tradiciji izražavamo kroz razumijevanje problema kronične boli u Hrvatskoj te kroz nastojanje da unaprijedimo liječenje boli u nas.

Kontinuirana i dostupna zdravstvena zaštita koja bolesniku jamči dostojanstvo, osobnost, integritet, privatnost i individualnost temelj je ostalih prava bolesnika. Pozivajući se na temeljne odredbe o ljudskim pravima i vrijednostima u zdravstvenoj zaštiti Europske deklaracije o pravima pacijenata iz 1994. godine; Konvenciju o ljudskim pravima i biomedicini iz 1996. godine, te sve međunarodne dokumente na kojima se temelje naprijed navedene deklaracije i konvencije dana 10. svibnja 2003. godine donosimo

OSJEČKU DEKLARACIJU O PRAVIMA BOLESNIKA S KRONIČNOM BOLI

Smatramo da je pravo na život bez boli pravo svakog bolesnika. Stoga se u pristupu kroničnoj boli kao važnom zdravstvenom problemu i zasebnoj bolesti moraju poštovati slijedeća prava bolesnika:

1. Svaki bolesnik ima pravo na primjerenu prevenciju i kontrolu boli;
2. Pravo je svakog bolesnika informiranost o prirodi boli i njenom očekivanom trajanju;
3. Svaki bolesnik ima pravo na informaciju o mogućnostima liječenja boli, te rizicima i prednostima različitih načina liječenja;
4. Svaki bolesnik ima pravo na slobodan izbor načina liječenja boli, uključujući i pravo na promjenu načina liječenja, odnosno prestanak započetog liječenja;
5. Svaki bolesnik ima pravo zatražiti drugo mišljenje o stanju svoje boli i mogućnostima njenog liječenja;
6. Pravo je svakog bolesnika sudjelovanje njegove obitelji u donošenju odluka o načinu liječenja.
7. Svaki bolesnik ima pravo na zaštitu privatnosti te tajnosti svih podataka iz medicinske dokumentacije koja mora sadržavati i podatke o vrsti i tipu boli koju je bolesnik pretrpio ili trpi, kao i podatke o svim primjenjenim oblicima liječenja.
8. Bolesnik ima pravo uvida u svoju medicinsku dokumentaciju.

U Osijeku, 10. svibnja 2003. godine.

Projekt udruge Medius:

LJUDSKA PRAVA I KRONIČNA BOL

I VI IMATE PRAVO REĆI DA VAS BOLI !

Iako je pitanje boli kao raznolike i neizbježne sastavnice svakog života oduvijek zaokupljalo pozornost liječnika, filozofa, pjesnika, teologa, pravnika, psihologa i mnogih drugih, nikada se toliko stručno i sustavno nije o njoj govorilo kao unazad nekoliko godina.

Neslućen razvoj medicine, znanosti i tehnologije s jedne strane, ali i prava pacijenata i novog pogleda na odnos-liječnik-pacijent s druge, stavio je pitanje kronične boli kao jednog od osnovnih pokazatelja kvalitete života na izrazito važno mjesto.

Tako se suvremena medicina ulaskom u novi milenij sve više bavi pitanjem pravovremenog i optimalnog pristupa prevenciji, dijagnostici i liječenju kronične boli, koja se danas smatra zasebnom kroničnom bolešću, i čije liječenje zahtijeva specijalizirano znanje liječnika obučenog u toj disciplini.

U svijetu je već je uobičajeno shvaćanje da bol obuhvaća cijelu osobu sa značajnim emocionalnim i psihosocijalnim dimenzijama u nastanku, tijeku i liječenju. Integralno liječenje kronične boli je najočitiji primjer biopsihosocijalnog modela u medicini. Međutim, dok se akutna bol može i treba zbrinuti obzirom na tehnološke i stručne kapacitete, s druge strane prema dostupnim istraživanjima oko 70 % pacijenata s boli smatraju da nemaju adekvatnu **kontrolu boli**.

U svijetu postoje brojne strukovne i civilne inicijative koje se bave pristupom pacijentima s kroničnom boli a u Europi je najznačajnija Europska Federacija ogranaka Međunarodnog udruženja za izučavanje boli (EFIC, IASP). EFIC je multidisciplinarna profesionalna organizacija, koja okuplja 10 000 stručnjaka iz više od dvadeset europskih zemalja, a cilj joj je promicanje napretka u izučavanju, istraživanju i edukaciji o boli, te stvaranje Europskog foruma za suradnju i unapređenje komunikacije među stručnjacima i javnosti u Europi.

U modernim europskim integracijama postoji snažna tendencija sve većeg uključivanja pacijenata u procese donošenja odluka na području zdravstvene zaštite, što je potvrđeno brojnim međunarodnim dokumentima i preporukama. U svijetu se postupno, ali prilično uspješno napušta paternalistički model odnosa liječnik-pacijent, a usvaja model zasnovan na partnerstvu, uz uvođenje instituta informiranog pristanka.

U tom smislu, potiče se osnivanje i djelovanje što većeg broja udruga pacijenata, donošenje legislative o pravima pacijenata kao važnog segmenta ljudskih prava općenito, i svih ostalih aktivnosti koje pacijenta pretvaraju iz objekta u subjekt zdravstvene zaštite, uz uspostavu partnerskog odnosa sa zdravstvenim profesionalcima.

U toj pravoj «revoluciji prava pacijenata», koja je unazad nekoliko godina zahvatila suvremeno društvo, prava pacijenata s kroničnom boli zbog svoje specifičnosti zauzimaju važno mjesto, a u njihovom promicanju sudjeluju zajedno strukovne i civilne udruge, kao i šira javnost.

Tako i EFIC u svoj višegodišnji program «Europa protiv boli» nastoji uključiti sve nacionalne i lokalne ogranke, potičući suradnju i aktivnost na svim razinama. Upravo je Hrvatsko društvo za liječenje boli, kao član EFIC-a od 2002. godine, nizom svojih aktivnosti pokazalo da može biti ravnopravan partner modernim europskim tijekovima. Hrvatska se kroz strukovne i civilne udruge uključila u ovaj međunarodni projekt nizom aktivnosti, koje su prepoznate i u Hrvatskoj i u Europi.

Upravo je suradnja između struke i pacijenata pokazana donošenjem Osječke deklaracije o pravima bolesnika s kroničnom boli, (10. svibnja 2003.godine), simbolično u Europskom tjednu u Hrvatskoj, a ista je prvi primjer takve suradnje u svijetu na ovom području.

Budući da je ove godine Europski tjedan protiv boli (11-16. 10. 2004.godine) posvećen oslobađanju od boli kao ljudskom pravu, spomenimo da su i u našoj zemlji već poduzete brojne aktivnosti udruga pacijenata, stručnih udruga i šire javnosti, koje su samo nastavak i korak dalje u implementaciji Europske i Osječke deklaracije.

Međutim, ako je problem kronične boli dobro poznat u medicini boli, o važnosti toga problema u našoj zemlji još uvijek nije u potpunosti svjesna šira medicinska zajednica, tvorci socijalne politike, niti šira javnost, pa smatramo nužnim daljnja zajednička djelovanja na tom području.

Zoran Lončar, dr.med.

Marijana Braš, dr.med.

Medius

ASSOCIATION FOR HUMAN RIGHTS IN MEDICINE AND HEALTH CARE

World Mental Health Day, October 10, 2004.

European Week Against Pain, 11-16 October, 2004.

Global Day Against Pain, October 10, 2004.

IN OSIJEK, CROATIA

Organized by:

MEDIUS – Association for Human Rights in Medicine and Health Care
 MARIMO (We Care) Society for Improvement of Mental Health and Quality of Life
 Society of Hospice Friends, Osijek 1998

In a long history of medicine the mind-body relationship had been stressed in etiology, care and rehabilitation processes until the 17th century when Western culture dicvided them, leaving the church and philosophy to care about the soul, and medicine about the body.

But the new millenium reaches for a new (old) approach which should revolutionalize treatments and dedicate all the efforts to holistic attitude in solving medical problems.

Members of three non-governmental organizations joined their efforts in organizing two major events in our town and region: World Mental Health Day, Global Day Against Pain and EuropeanWeek Against Pain.

For several years our NGOs have initiating different professional activities and activities in community to draw attention of the society to such important issues such as mental health and treatment of chronic pain, which belong to extremely important human rights, and are standards in developed societies.

Those activities are also a part of international movement which promotes a multidisciplinary approach to chronic pain, especially in the Decade of Pain Control and Research.

Croatian Pain Society , MEDIUS and Society of Hospice Friends, Osijek 1998 published the Osijek Declaration on the rights of patients with chronic pain on May 2003, showing a good example of cooperation between the profession and patients.

This year in our community several activities covering the mind-body approach were organized for pprofessionals and citizens, accompanied by media and carried out by enthusiasts who understand the need of new approaches.

THE OSIJEK DECLARATION ON THE RIGHTS OF PATIENTS WITH CHRONIC PAIN

We, the participants of the Convention «Europe and Osijek against Pain», express our belonging to the European tradition by means of understanding the problem of chronic pain in Croatia as well as by an effort to promote the medical treatment of pain in our country.

Permanent and available health care which guarantees the patient his human dignity, personality, integrity and privacy represents the ground for other patients' rights.

Relying on fundamental provisions on human rights and values in the health care of the European Declaration on Patients' Rights from 1994; the Convention on Human Rights and Biomedicine from 1996 and all the international documents the above stated declarations and conventions are founded on, we pass, on the 10th of May 2003,

THE OSIJEK DECLARATION ON THE RIGHTS OF PATIENTS WITH CHRONIC PAIN

In our opinion, every patient is entitled to the right to life without pain. Thus, in approach to the chronic pain as an important health problem and a separate illness, the following rights of patients must be respected:

1. Patient has a right to an adequate prevention and control of the pain;
2. Patient has a right to be informed about the nature of his/her pain and its anticipated duration;
3. Patient has a right to be informed about all the options of medical treatment of the pain, as well as all the risks and advantages of various ways of its medical treatment;
4. Patient is entitled to a free choice of the way of medical treatment of his/her pain, including the right to change the type of the treatment, respectively, to stop the course of the current treatment;
5. Patient has a right to ask for a second opinion about the status of his/her pain and the possibilities of its treatment;
6. Patient is entitled to the right of the participation of his/her family in the decision-making concerning the way of his/her medical treatment.
7. Patient is entitled to the protection of his/her privacy and the confidentiality of all the data from his/her medical files, which should also contain the data about the kind and the type of the pain the patient has been or is still exposed to, as well as the data about all forms of medical treatment that have been applied.
8. Patient is entitled to the right of insight into his/her medical documents.

In Osijek, the 10th of May 2003

Mira Fingler, M.D.
Ambulance for the Treatment of Pain, Clinical Hospital Osijek

Marijana Braš, M.D.
Medius - Centre for Patients' Rights, Psychiatric Clinic, Clinical Hospital Osijek

Saturday, October 9, 2004.

Information stands have been organized in a frequent pedestrian zone from 10-14 a.m. Our volunteers talked with passers-by, answered their questions, encouraged them to react spontaneously by writing down their opinions. Though relatively new in our community this approach has attracted quite many interested people and professionals from different media.

On Monday, 11. 10., health professionals, media representatives, leaders of different NGO's and representatives of pharmaceutical company (Pfizer) have met in Psychiatric Clinic, Clinical Hospital Osijek, to discuss about the mind-body issues, with the emphasis on chronic pain.

Monday, October 11, 2004-11-10 Pannel Discussion. Round Table Discussion

Numerous international documents show a strong tendency of involving patients in decision making processes all over modern European integrations. This process of turning patient from an object into a subject of health care and establishment of partnership between patients and health care professionals has been focused on during our panel discussion, with the topic PATIENT EMPOWERMENT. It was well attended by NGOs, professionals, local government and media. Naglasiti još Koaliciju udruga, predavače (Diklić, Zelić, Dražić)

Monday, 11. 10, 6 P.M.

Nurses (lectures) presentations

All the activities organized for the WFMH Mental Health Day and World Day Against Pain were most enthusiastically supported by a large number of nurses who organized a presentation for community with focus on mind-body relationship. It was a very successful and interesting meeting of about 200 nurses, doctors, local government representatives, media and NGOs active in health care. The physical and mental aspects are integrated in every and each disease so the professional nursing care must act on that premise. Especially pointed out were papers on cardiovascular, endocrinological, cancer as well as treatment of acute and chronic pain.

All our activities were presented in our local newspaper „Glas Slavonije“ where in their weekly Magazine a number of articles were dedicated to informing the public on mental health perspectives. Their journalists stresses the holistic approach to cure, human rights and partnership between professionals and patients in the manner of the well known slogan „Think globally, act locally“

Medius

Association for Human Rights in Medicine and Health Care
Centre for Patients' Rights– OSIJEK
OSIJEK, Croatia

To: World Federation for Mental Health
Mis. Pat Franciosi???

We have met in Melbourne in 2003 at the WFMH Congress. I have been delighted with the conference organization, lectures and collaboration of professionals and users. At home, in Croatia, I have been involved in the activities of several NGO's dealing with mental health and patients' rights and I have become member of your organization.

We have recently celebrated World Mental Health Day and Global Day Against Pain in our city Osijek in Croatia (the report of which ia attached to this letter).

Personally, I'm very happy because I just started to spend several hours per week as a consultatn psychiatrist at Pain Department, and that idea was born during the celebration of World Mental Health Day.

As a previous NGO representative at the UN/UNDPI (Croatian Club for the UN), I'm familiar with the importance of grass-roots activities, and your organization and programmes help us a lot in our approach to educate the public and professionals about the importance of mind-body issues.

Our NGO and myself personally would like to continue with our further communication and to improve our participation in the activities organized by WFMH.

Therefore, if you have any ideas, proposals or vision about our future cooperation, please do not hesitate to contact me any time.

Thanks for everything,

Marijana Braš, M.D.

Psychiatrist

Chairman of the Project „Human Rights and Mental Health“

Association for Human Rights in Medicine and Health Care

Centre for Patients' Rights– OSIJEK
OSIJEK, Croatia

To EFIC, IASP, M. Clarck.....

Sir Michael Bond

I feel extremely honoured and privileged to be able to address you and your organization as a young psychiatrist who has just started visiting Pain Department at the Clinical Hospital Osijek in Croatia.

As a member of professional society, I'm familiar with the activities of your organization as well as with the activities of your Croatian Chapter.

S, I wish to inform you that there is an NGO in our country (MEDIUS) which has launched two projects: Human Rights and chronic pain and Human Rights and Mental Health.

The members of our NGO are various professionals (doctors, nurses, lawyers...) and users.

We have a Centre for Patients' Rights in our city and we are proud that we have actively participated in the creation of Patients' Rights Act for our country.

Inspired by the ideas and vision of your organization, we have organized many activities in our country to celebrate European Week Against Pain and Global Day against pain. The report on the activities is attached to this letter.

As a result of those activities I'm started to spend several hours per week at the Pain Department in our Clinical Hospital, and it is the first collaboration of that kind in Croatia.

Our NGO, the co-chairman of the project Human Rights and Chronic Pain (Zoran Lončar, M.D., Anesthesiologist) and myself would very much like to establish a good communication with your organization.

If you have any ideas or plan for our future collaboration, please contact me...

Also, considering the fact that you are the psychiatrist, I would be very privileged if you could give me some suggestion about my participation in the treatment of patients with chronic pain at the Pain Department, as well as about my possible education on that matter in the nearest future.

Thanks in advance,

Marijana Braš, M.D.

Psychiatrist

Pismo Michaelu Clarku

